

Talousvaliokunta

Hallituksen vuosikertomus 2016

Tarkastusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen vuosikertomus 2016 (K 14/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mahdollisen lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tarkastusvaliokunnalle.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Perustuslakivaliokunnan mukaan valiokuntien on huolehdittava eduskunnan lausumiin kohdistuvasta seurantatehtävästä hallituksen kertomusta käsiteltäessä (PeVM 1/2014 vp). Eduskunta on hallituksen vuosikertomuksen 2016 liitteestä 3 ilmenevästi hyväksynyt talousvaliokunnan ehdotuksesta useita lausumia.

Energiamarkkinoiden manipulaatiota koskevat rangaistussäännökset. Ensimmäinen lausuma koskee energiamarkkinoiden manipulaatiota koskevia rangaistussäännöksiä (HE 50/2014 vp — TaVM 7/2014 vp — EV 75/2014 vp). Hallituksen vuosikertomuksen mukaan työ- ja elinkeinoministeriön ja oikeusministeriön välillä on aloitettu energiamarkkinoiden manipulaatiota koskevien rangaistussäännösten muuttamiseen tähtäävät keskustelut. Talousvaliokunta ehdottaa lausuman jätettäväksi edelleen voimaan.

Metsähakesähkö. Toisen lausuman mukaan eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa lainsäädännön vaikutuksia polttoaineiden ajojärjestykseen ja ryhtyy tarvittaviin toimiin, mikäli kivihiilen käyttö lisääntyy tai muutokset uhkaavat muutoin vaarantaa uusiutuvan energian käytölle asetetut tavoitteet. Kolmannessa lausumassa eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa esityksestä aiheutuvan hallinnollisen taakan ja siihen liittyvien kustannusten kehittymistä ja ryhtyy tarvittaviin toimiin, mikäli taakka uhkaa vaarantaa sääntelyn perustavoitteiden toteutumisen. Neljännessä lausumassa eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa uuden tukijärjestelmän vaikutuksia puumarkkinoihin ja ryhtyy tarvittaviin toimiin, mikäli kilpailu markkinoilla uhkaa vääristyä. Nämä kolme edellä mainittua lausumaa on annettu uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotukea koskeneen lainsäädännön käsittelyn yhteydessä (HE 360/2014 vp — TaVM 32/2014 vp — EV 331/2014 vp).

Valiokunnan lausunto TaVL 28/2017 vp

Talousvaliokunta toteaa, että kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa vuoteen 2030 (VNS 7/2016 vp, TaVM 8/2017 vp) on käsitelty puupohjaista energiaa ja sen edistämistä. Metsähakkeen kilpailukyky turpeeseen verrattuna sähkön ja lämmön yhteistuotannossa varmistetaan metsähakkeen tuotantotukijärjestelmällä. Metsähakkeella tuotetun sähkön tuen leikkaaminen järeän puun hakkeelle 60 %:iin vuodesta 2019 alkaen laskee energialaitosten maksukykyä tällaisesta puusta alle kuitupuun nykyisen tehdashinnan. Uusiutuvan energian käytölle asetettujen tavoitteiden ei arvioida olevan vaarantumassa.

Energiavirasto valmistelee järeän puun hakkeen käyttöön liittyvää ohjeistusta, jota sovelletaan vuodesta 2019 alkaen metsähakkeella tuotettuun sähkөөn. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriöllä on käytössä puu- ja energiamarkkinoiden seurantajärjestelmä, jolla seurataan tukien ja niissä tapahtuvien muutosten vaikutusta muun muassa puumarkkinoihin ja polttoaineiden ajojärjestykseen.

Talousvaliokunta on edellä mainitun energia- ja ilmastostrategiaa koskevan valtioneuvoston selontekoa käsittelevän mietinnön yhteydessä esittänyt eduskunnalle hyväksyttäviksi kymmenen uutta lausumaa, jotka osittain vastaavat valiokunnan vuonna 2015 ilmaisemia uusiutuvan energian käyttöön liittyviä huolia. Uudet lausumat ovat aikaisempia kohdennetumpia ja päivitetty vastaamaan energia- ja ilmastotavoitteidemme tämänhetkistä kehityksen tilaa ja suuntaa; niissä on kiinnitetty huomiota muun muassa tukijärjestelmien kustannustehokkuuteen, kilpailuvaikutuksiin ja teknologianeutraaliuteen. Ottaen huomioon valiokunnan ehdottamat uudet lausumat talousvaliokunta esittää voimassa olevien kolmen ensin mainitun lausuman poistamista.

Kirjanpitolaki ja tilintarkastuslain muuttamisen vaikutukset. Viides ja seitsemäs lausuma koskevat kirjanpitolain muuttamista (HE 89/2015 vp — TaVM 16/2015 vp — EV 95/2015 vp ja HE 70/2016 vp — TaVM 16/2016 vp — EV 85/2016 vp). Näiden lausumien edellyttämät muutokset kirjanpitolakiin on saatettu voimaan kirjanpitolain muutoksella 1376/2016, joka tuli voimaan 31.12.2016. Talousvaliokunta esittää näiden lausumien poistamista.

Sijoittajien korvausrahaa koskeva sääntely. Joukkorahoituslainsäädäntöä koskeneen hallituksen esityksen (HE 46/2016 vp — TaVM 15/2016 vp — EV 98/2016 vp) käsittelyn yhteydessä hyväksytyn lausuman mukaan eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy lainvalmisteluun, jotta normistossa tulisi jatkossa nykytilaa paremmin huomioiduiksi joukkorahoituslain tarkoittaman palveluntarjoajan oikeudellinen rakenne, toiminnan laatu, laajuus ja riskit, kuitenkin sijoittajansuojan turvaavalla tavalla. Hallituksen kertomuksen mukaan valtiovarainministeriössä on aloitettu selvitystyö sijoittajien korvausrahaan muutostarpeista sääntelyn muuttamiseksi vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Samassa yhteydessä on tarkoitus kartoittaa korvausrahaan maksuperusteiden määrätymistä ja määrää myös muutoin kokonaisuudessaan. Talousvaliokunta ehdottaa lausuman pitämistä voimassa.

Hankintamenettelyä koskeva lainsäädäntö. Eduskunta on hyväksynyt julkisia hankintoja koskeneen hallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä (HE 108/2016 vp — TaVM 31/2016 vp — EV 239/2016 vp) neljä lausumaa. Eduskunta on edellyttänyt, että valtioneuvosto varmistaa julkisyyhteisöjen omistuksessa tai määräysvallassa olevien sidosyksiköiden mahdollisuudet täyttää velvoitteensa hankintalainsäädännön tavoitteiden mukaisella tavalla ja että valtioneuvosto seuraa sääntelyn vaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa valmistelemaan lainsäädännön muutoksia, joilla pa-

Valiokunnan lausunto TaVL 28/2017 vp

rannetaan pienten ja keskisuurten yritysten tasapuolisia mahdollisuuksia osallistua julkisiin hankintoihin sekä että valtioneuvosto ryhtyy tarvittaessa toimialakohtaisiin lainsäädäntöä täsmentäviin toimiin pitäen erityisesti silmällä jätetoimialan ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi eduskunta on edellyttänyt, että hallitus huomioi sosiaali- ja terveyspalvelujen lainsäädännössä vammaisten ja vanhusten asumispalvelujen järjestämisen inhimillisellä ja asiakaslähtöisellä tavalla. Saadun selvityksen mukaan valtioneuvostossa on käynnissä toimia näiden lausumien toteuttamiseksi. Talousvaliokunta ehdottaa, että nämä lausumat jätetään voimaan.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Talousvaliokunta esittää,

että tarkastusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 17.5.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen ps
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Martti Mölsä ps
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r
jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller